

**ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ ԷԴՎԱՐԴ ՄԻՐԶՈՅԱՆԻ «ԱԼԲՈՄ ԹՈՌՆԻԿԻՍ» և
«ՏԻԿՆԻԿՆԵՐԻ ՊԱՐԸ» ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԱՅԻՆ
ՍՏԵՂՃԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՄՊՈԶԻՑԻՈՆ ՈՐՈՇ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՈՒՐՋ**

ԱՆՆԱ ԹԱՄԻՐՕՂԼՅԱՆ

Հոգվածը նվիրված է Էդվարդ Միրզոյանի «Ալբոմ թոռնիկիս» և «Տիկնիկների պարը» դաշնամուրային ստեղծագործությունների վերլուծությանը: Քննության են առնվում ձևակառուցողական և կոմպոզիցիոն որոշ առանձնահատկություններ, որոնք կերպարային բովանդակության բացահայտման միջոց են:

Բանալի բաներ - Էդվարդ Միրզոյան, ձև, մանրանվագ, բովանդակություն, կոմպոզիցիոն առանձնահատկությունների վերլուծություն:

Էդվարդ Միրզոյանի (1921-2012) դաշնամուրային ստեղծագործությունների շարքում (այդ թվում՝ «Պոեմ»-ը) առանձնահատուկ տեղ են զբաղեցնում մանուկների համար գրված «Ալբոմ թոռնիկիս» շարքը և «Տիկնիկների պարը» պիեսը:

«Ալբոմ թոռնիկիս»

Էդվարդ Միրզոյանի «Ալբոմ թոռնիկիս¹» դաշնամուրային ստեղծագործությունը /շարքը/ գրվել է ֆրանսիացի հրատարակիչ Ալֆոնս Լեդյուկի պատվերով: Այն տպագրվել է 1984թ., իսկ առաջին անգամ հնչել է 1985-ին Մոսկվայում՝ ԽՍՀՄ կոմպոզիտորների համագումարում: Շարքը բաղկացած է վեց ծրագրային մանրանվագներից՝ «Առավոտ», «Մարիամ», «Մտորում», «Խաղ», «Տխուր վախ», «Տոկկատինա»: Կոմպոզիտորը սկզբում որոշել է երկու պիեսներ գրի առնել՝ մեկը թոռնիկի անվամբ՝ «Մարիամ», մյուսը՝ «Խաղ», վերջինիս թեման երեք տարեկան Մարիամի հորինածն է, որը, փոքր-ինչ փոխվելով, դարձել է ստեղծագործության թեմատիկ հիմքը: Երբ կոմպոզիտորը ցույց է տալիս հրատարակչին, նա իսկույն ձևակերպում է «Ալբոմ թոռնիկիս» ստեղծագործության պատվերը: Եթե դիտենք բովանդակության տեսակետից, ծրագրայնությունը պայմանավորված է շարքի անվանումների հերթականությամբ. օրը բացվել է առավոտով, փոքրիկ Մարիամիկը արթնացել է և տարված է խաղով, իսկ այդ ընթացքում պապիկը խորհում է անցյալի, ներկայի և ապագայի մասին: Իր մոտ կանչելով թոռնիկին՝ փորձ է անում պատմելու անցյալում տխուր մանկություն ունեցող հայ երեխաների կյանքից և հավատացնելու լու-

¹ Միրզոյան Է., Պոեմ, Ալբոմ թոռնիկիս դաշնամուրի համար, Երևան, 2004, 32 էջ:

սավոր ներկայի և ապագայի մասին (ի դեպ, սա սուբյեկտիվ բովանդակության նկարագիր է մեր կողմից):

Շարքը բացվում է «Առավոտ»-ով (Moderato-C)՝ գրված պարզ երկմաս ձևում: XX դարի երաժշտության ձևակառուցման պարզ երկմաս ձևը մեծամասամբ առանց ռեպրիզի է: Առաջին մասը շարադրված է պարբերություն հիշեցնող ձևում, որին հաջորդում է երկրորդ մասը՝ փոքր-ինչ կլաստերային հնչողությամբ, որտեղ չկա ցեզուրա: Այստեղ տեղի է ունենում վարընթաց շարժում երկրորդ օկտավայից դեպի կոնտրօկտավա, ապա սեկունդային քայլերով վերադարձ դեպի երկրորդ օկտավա (sonor տեխնիկայի օգտագործմամբ): Մանրանվագի հիմքում ընկած է մեծ 2 a-h /այնուհետև փ.2 gis-a, fis-g/ թեմատիկ տարրի ուղղահայաց և հորիզոնական համակցությամբ փոխընդմիջվող ռեպետիտիվ կրկնությունը աջ և ձախ ձեռքերի միջև: Առհասարակ պիեսը բնապատկերային է, պարզության սահմանում՝ թանձր և թարմ:

Օրինակ 1 Օրինակ 2

1. ԱՐԱՎՈՏ • УТРО • MORNING

2. ՄԱՐԻԱՄ • МАРИАМ • MARIAM

«Առավոտ» attaca-ով միանում է «Մարիամին» (Allegretto-6/8)՝ գրված բարդ եռամաս ձևում՝ էպիզոդով: Առաջին մասը գրված է պարզ երկմաս ձևում՝ երկուական պարբերություններով: Թեմատիկ նյութն անմիջական է, պարային ռիթմով, ուրախ ու պատկերային: Ռիթմիկ պատկերը կատարման համար բավական բարդ է. հեղինակը 6/8 չափը խմբավորում է տարբեր ձևերով: Դիցուք՝ 6/8 չափը ձախ ձեռքում բաշխվում է $\frac{3}{4}$ չափի մեջ, $1/4+1/4+1/4$, իսկ աջ ձեռքում՝ այլ կերպ ($1/4+1/4$, $1/8-1/8-1/8+1/4$, կամ $1/8-1/8-1/8+1/8-1/8-1/8$), այսինքն՝ տեղի է ունենում փոփոխական տևողությունների խմբավորումը 6/8 չափի մեջ:

Այստեղ օգտագործված է պոլիմետրիկ կառուցվածք, որն արտացոլում է հայ ազգային պարերին բնորոշ ռիթմիկ բազմերանգությունը: Միջին մասում հնչում է նոր՝ երկրորդ թեման (այսինքն՝ պիեսը երկթեմանի է), որը բնույթով կտրուկ է, թեթև (մի փոքր ժողովրդական հարվածային գործիքների հնչողականության նմանակումով), իսկ զարգացումը զուգորդվում է իրար հաջորդող

հակադիր ֆակտուրաներով՝ legato և staccato շտրիխներով: Ռեպրիզը նույնությամբ կրկնվում և ավարտվում է (սոնոր) վեց տակտ վերընթաց սլացող ու հանգչող կողայով: Պարային բնույթի պիեսը կատարողական առումով բավական բարդ է. մետրաոդիմիկ պատկերը վերարտադրելու համար պահանջվում է երկու ձեռքերի կոորդինացիոն շարժումների հմտություն, որը կարելի է ձեռք բերել՝ սկզբնական շրջանում միայն դանդաղ պարապելով և աստիճանաբար արագությունը հասցնելով Allegretto տեմպին:

Երրորդ պիեսը «Մտորումն» է (Adagio meditative-Meno mosso-Lento $\frac{3}{4}$)՝ գրված պարզ եռամաս ձևում: Աջ ձեռքում՝ մ.2 և փ.2 ուղղահայաց ընթացող թեմատիկ տարրը, ծախ ձեռքի բաս-սոստինատոյի ֆոնի վրա, որտեղ հնչում են կվարտա, կվինտա, մեծ սեքստա, փոքր սեքստա, փոքր սեպտիմա ինտերվալային հաջորդականությամբ ընթացող $\frac{3}{4}$ տևողությամբ հորիզոնական կազմավորումները, ստեղծում են խորհրդավոր թեմատիկ պատկեր: Այս պիեսում առաջնային տեղում են լադային ընդգծումն ու շարադրման ֆակտուրան, որը թանձր է, լի ենթաձայներով և դաշնամուրի ամբողջ ձայնածավալի ընդգրկումով: Ռեպրիզը կրճատված և ամբողջացված է խորհրդավոր հինգտակտանի Lento լրացումով: Կոմպոզիտորը ստեղծել է մեղիտացիային բնորոշ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ, որի ժամանակ կերպարը փոքր-ինչ անհանգիստ վիճակից հասնում է դրամատիզմի և դանդաղորեն հանգստանում է (ենթարկվում է ռելաքսացիայի-relaxation). կարևոր է պիեսի դինամիկայի դերը թե՛ ձևակառուցողական, թե՛ կատարողական, ազգային-ժողովրդական ուղիղախոնացիոն (1/32-1/8-2/4 տևողությունների ֆակտուրային շարադրանքը) մեղեդայնության գծում մարդկային հնչյունարտաբերման նմանակմանը սեկունդային վերընթաց և վարընթաց ինտոնացիոն խաղերի միջոցով: Այնուհետև միջին մասում հասնելով mf-f 4/4 տևողության միջոցով կոմպոզիտորը ընդլայնում է կերպարի հոգեբանական վիճակի դաշտը՝ հասցնելով այն դրամատիզմի-կոլմինացիայի, առանց նոր տեմպի նշումը փոփոխման ենթարկելու: Սա ևս հեղինակի կառուցողական հնարներից է:

Օրինակ 3, Օրինակ 4

3. ՄՏՈՐՈՒՄ • РАЗДУМЬЕ • MEDITATION

Adagio meditative • Բ. ԹԱՄԻՐՈԶՅԱՆ

4. ԽՈՒՆ • ИГРА • PLAY

Scherzando • Բ. ԹԱՄԻՐՈԶՅԱՆ

Դիտենք «Meditation» ստեղծագործության դինամիկ զարգացման վիզուալ սխեման՝

p, lontano - rubato; mp piu reale, pp subito - mp espressivo - mf - mf, ben legato-rit.;

a tempo-f drammatico-rit.; Meno mosso,mp-pp lontano; Lento molto espressivo, rit. ppp.

Ստեղծագործությունը նվագելիս կատարողներին խորհուրդ է տրվում հետևել պեդալի նշումներին, ինչպես նաև ուսումնասիրել դինամիկայի զարգացումը՝ որպես կերպարային բովանդակության բացահայտման միջոց:

Չորրորդը «խաղն» է (Scherzando – C)՝ գրված պարզ եռամաս ձևում: Պիեսն առանձնանում է կատակային, եռանդուն ու կրակոտ բնույթով: Թեմայի միաձայն շարադրանքը (Es-dur, մանր տեխնիկա) զուգորդվում է օկտավային (խոշոր տեխնիկա) շարադրմամբ աջ և օրորվող նվագակցությամբ՝ ծախ ձեռքերում: Կատարման առումով դաշնակահարից պահանջվում է առավել հստակություն, շեշտերի ճշգրիտ պահպանում, չարաճճի խաղի տրամադրություն առաջացնող շտրիխների վերարտադրում: Հնչողությունը մեծամասամբ ուժգին է՝ mf-f-ff:

Հինգերորդ պիեսը դրամատիզմի առումով շարքի հանգուցալուծումն է՝ «Տխուր վալս» (Andantino mesto - $\frac{3}{4}$)՝ գրված պարզ եռամաս ձևում: Այստեղ առավել քան նախորդ պիեսներում, շեշտվում են լադային հարմոնիաների փոխընդմիջվող անցկացումները: Թեման գրավիչ է, գեղեցիկ, քնքուշ և թախժոտ: Առանձնահատուկ է ծախ ձեռքի նվագամասի գրելաոճը՝ դիթմիկ գիծը. վալսի դիթմի փոխարեն տակտի առաջին մասը հնչում է աջ ձեռքի հետ միասին, երկրորդ մասը՝ տարածության մեջ մենակ, իսկ տակտի երրորդ մասը լրացվում է աջ ձեռքի սեկունդային վարընթաց 4 հնչյուններից բաղկացած տարրերով և միաձուլվելով աջ ձեռքի թովիչ թեմատիկ մեղեդուն՝ $\frac{3}{4}$ պահված պեդալի /ոտնակի/ հետ ստեղծում է մեկ միասնական կառույց: Այստեղ տեղի է ունենում շարադրանքի սինթեզում ուղղահայաց և հորիզոնական սեկունդ/տերցիայի համակցությամբ: Թեև վերնագիրը հուշում է, որ վալսը տխուր է, թախժոտ, բայց և այնպես այդ թախիծը լուսավոր է: Մեղրդիկ գծայնությունն այստեղ ունի կարևոր նշանակություն. լադային հնչյունաշարի շարժման վրա տոները միանում են լադային կապերով: Այս սկզբունքն ունի դիատոնիկ և խրոմատիկ հնչյունաշարային շարժում: Հնչողությունը մեղմ է՝ p – pp – mf – pp.

Օրինակ 5, Օրինակ 6

5. СМОННІ ВІСЛУ • ГРУСТНИЙ БАЛЪС • SAD WAITZ

6. ԹՈՒՔԱԹՈՒՆԸ • TOKKATUNIA • TOCCATINA

«Տխուր վալս»-ում հիմնականում օգտագործված է սեկունդային ելևէջների սկզբունքը, որն էլ ստեղծում է երաժշտության նուրբ, տխուր տրամադրությունը: «Տխուր վալսը» իր յուրահատուկ քնարականությամբ և հուզականությամբ, կառուցվածքով (մեր կարծիքով) ցիկլի լավագույն մանրանվագներից է: Այն հուշ է, թեև երրորդ պիեսը կոչվում է «Մտորում», սակայն այս փոքրիկ պիեսը (նույնիսկ տեխնիկական ոչ մի խնդիր չունենալու պարագայում) ևս խորը փիլիսոփայական է, իսկ հոգեբանական և կերպարի վերարտադրման առումով /կատարողական տեսանկյունից/ բավական բարդ ստեղծագործություն է:

Շարքը եզրափակում է վեցերորդ պիեսը՝ «Տոկկատինան», Vivo 7/8, 8/8, 5/8 փոփոխական չափով, գրված պարզ եռամաս ձևում՝ կողայով: Առաջին մասն իր կրակոտ, պոռթկուն տրամադրությամբ միանգամայն արտահայտում է տոկկատինային բնորոշ հատուկ բնույթ և ենթադրում կատարողական առավել հմտություն պահանջող վիրտուոզություն: «Տոկկատինա»-ի առաջին մասը պարզ երկմաս ձև է ռեպրիզով, միջին մասը՝ 18 տակտանի ծավալով թեմատիկ զարգացում է, իսկ 35-րդ տակտում նշմարվում է ռեպրիզ՝ աջ ձեռքի զգալի փոփոխությամբ, որը գրված է պարբերության ձևում: Ութ տակտից հետո սկսվում է միջին մասի մի այլ տարբերակ՝ փոփոխական մետրով, դինամիզմի աճով և լուծվում է երկրորդ ռեպրիզի մեջ: Վերջինիս աջ ձեռքի նվագաբաժինը ձևափոխված է, փոխարենը ճշգրտորեն պահպանված է ծախ ձեռքի օստինատը: Վերջին 11 տակտերը ծառայում են որպես կոդա, դարձյալ փոփոխական մետրով և ավարտում պիեսը՝ դինամիզմը հասցնելով գագաթնակետի: Պիեսում մետրադիմիկան կազմակերպում է ամբողջ երաժշտական ձևն ու ձևակառուցման առաջնային պլանն է: Առհասարակ XX դարի երաժշտության մեջ գերիշխում է դիմի ոչ պարբերականությունը, տակտային համակարգը ներկայանում է որպես հապաղված տակտային, որից էլ առա-

ջանում են փոփոխական չափեր: Ընդհանրացնելով ամբողջ շարքի ձևակառուցման սխեման՝ տեղին է մեջբերել Վ. Խոլոպովայի դիտարկումները XX դարի երաժշտության ձևակառուցման, արտահայտչամիջոցների շուրջ. «Երաժշտության թեմատիզմը սկսել է հասկացվել բազմաձայն եղանակով և ներառել ոչ միայն հիմնական մեղեդային գիծը, այլև հյուսվածքը: Հարմոնիան ոչ միայն ակորդի և դրա կապերի մասին գիտություն է մնացել, այլև գրավել է լադա-մելոդիկ հորիզոնական դաշտը: Մելոդիկան միայն հոմոֆոն կառույցի իշխող ծայրի ընդգծումը չէ, այլև օժանդակ ձայների, ինչպես և պոլիֆոնիկ կտավի ձայների զարգացում, ֆակտուրայում՝ գծային զարգացում, հարմոնիայում՝ գծային կապեր: Իսկ ֆակտուրան ավելի ձգտում է պոլիֆոնիկ հյուսվածքի՝ օժանդակ մեղեդիները, բասը, ակորդը, պեդալը կարող են համարվել կոնտրապոնկտ, այսինքն՝ դառնում են թեմատիկ ձայներ»²: Դաշնամուրի պեդալը /աջ ոտնակը/ առաջարկում ենք վերցնել տակտի առաջին մասերի վրա, որը կնպաստի այդ հատվածների շեշտադրված 1/8 հնչյունների ընդգծվածությանը:

Նշված սահմանումները մեծամասամբ օգտագործված են բազմաբովանդակ «Ալբոմ թոռնիկիս» շարքում: 2004-ին Գրականության և արվեստի թանգարանի հրատարակչությունը տպագրել է Է.Միրզոյանի «Ալբոմ թոռնիկիս» ստեղծագործությունը՝ դաշնակահար Շահան Արծրունու խմբագրությամբ և նրա կատարմամբ:

«Տիկնիկների պարը»

Էդվարդ Միրզոյանի «Տիկնիկների պարը»³ (Allegretto grazioso – C) դաշնամուրային մանրանվագ է: Է.Միրզոյանը գրել է այն 1973 թ., տպագրվել է նույն տարում «Հայ կոմպոզիտորների մանկական պիեսները դաշնամուրի համար» ձեռնարկում (կազմող՝ Գ. Նազարյան): Պիեսը գրված է պարզ եռամաս A-B-A՝ -16 /8+8/+9+9 ձևում՝ միջին մասով, վերջինս հիշեցնում է պարբերություն՝ չնայած ինքնակտանի ծավալին: Առաջին մասում հստակորեն շարադրված է ութնակտանի պարբերություն, որը հեղինակը նպատակահարմար է գտնում կրկնել երկու անգամ՝ դնելով կրկնության նշան: Այն կա-

² Холloпoвa B.Н. Фoрмь мyзыкaльнъх прoизвeдeний. Сaнкт-Пeтeрбyрг, 1999, cтp. 403.

³ Սարաջյան Գ., Ումր-Շատ Վ., Դաշնամուրի ձեռնարկ երաժշտական դպրոցների համար, գիրք 2, ուսուցման 3 և 4 տարի, 1973, 1978, էջ 55, 56 և վերահրատարակված, խմբ.՝ Բուդաղյան Գ., Երևան, 2009, 56, 57 էջ, ինչպես նաև՝ Детские пьесы композиторов Закавказья для фортепиано. Москва, 1988, 1-ое издание /ред. Вл. Блок/, cтp. 11-12.

տակային, կտրուկ, սուր /staccato շտրիխով/ վառ բնույթի թեմա է, որի կատարման համար ցանկալի է նվագել առանց ոտնակի օգտագործման: Թեմայի հնչյունային դաշտը ներկայացված է $g^2\text{-dis}^3\text{-e}^3/$ e-h-c կլաստերային ակորդների համակցությամբ, ոչ բարդ դիրքական /4/4 չափի մեջ, 4 հատ 1/8 տևողությամբ ակորդների և պաուզաների հարաբերակցությամբ, դինամիկ mf-f-mf պատկերով: Առաջին և երկրորդ նախադասություններն իրար լրացնում են, թեմատիկ գիծը նույնն է, իսկ բասում հնչում են կվարտա/կվինտա-օկտավա ինտերվալային քայլերով $c^1\text{-g}^1\text{-g} - g^1/8\ldots$ տևողությամբ նոտաները:

Օրինակ 7

Միջին մասը հակադրվում է առաջինին, նախ՝ իր ֆակտուրայով՝ կան-տիլենային, գծային, սահուն և «H» հնչյունից (h-ից տեղի է ունենում օկտավային թռիչք մինչև h^3) իրար հակադրվող վերընթաց և վարընթաց գամմա-յատիպ հաջորդականության ի հայտ գալով, որը ստեղծում է լարվածություն: Այնուհետև փորձ է կատարվում շարժումների համաձայնեցմամբ մեղմել հակասության մթնոլորտը՝ իրար հետ կվինտային հակադիր և միննույն ժամանակ զուգահեռ շարժումների հոգոցներով (աջ ձեռքում՝ $e^1\text{-a,d}^1\text{-g,cis}^1\text{-fis}$, իսկ ձախում՝ $cis\text{-fis}$, h-e, a-d՝) և 4 տակտ տատանվող սինկոպային դիրմի ներմուծումով (աջ ձեռքում՝ h-f-h-gis, իսկ ձախում՝ $cis\text{-gis}^1\text{-gis}^2\text{-f}^2$, այնուհետև՝ $gis\text{-gis}^1\text{-gis}^2\text{-gis}^3$) 4-5 տակտ պահված ոտնակի օգտագործմամբ) կվինտա-օկտավա-սեկունդա ինտերվալային խաղերի համակցությամբ, որը կարծես հանդարտեցնում է տիկնիկների պար-պատրանքը՝ վերադարձնելով սկզբնամասի ավելի հանգիստ պարային տեսքը: Այն հիշեցնում է, որ պարն իսկական չէ, այլ պատկերային՝ պայմանավորված խաղալիք-տիկնիկների սահմանափակ շարժումների կարճ տևողությամբ պարային տեսարանի հետ: Ռեպրիզան կրկնվում է նույնությամբ՝ կտրուկ, կարճ, մեծացրած կվինտա-փոքր սեկունդա $g\text{-dis}$

e/ e-h-c դիսոնանս ակորդային շարժումների հնչողությամբ՝ պահպանելով մեղմ հնչեղական դաշտը հետևյալ սխեմայով՝ pp-mp-pocorit.-dim.-pp: «Տիկնիկների պարը» պիեսը մեկ տակտի տարբերությամբ ավարտվում է՝ փոքր սեկունդաների համակցությամբ դաշնակահարի երկու ձեռքերում h^3-c^3 երրորդ և $H^{**}-C^{**}$ կոնտր օկտավաներում, ներգրավելով դաշնամուրի հնչյունաշարի ծայրամասերի հնչողականությունը:

«Տիկնիկների պարը» թե՛ կատարողական և թե՛ արտահայտչամիջոցների վերարտադրման առումով իրենից ոչ մի դժվարություն չի ներկայացնում. դյուրին հաղթահարելի պիես է մանուկների համար, և չկա մի հատուկ կանոն ու պայման: Այն մեծ սիրով կատարում են երաժշտական դպրոցներում սովորող աշակերտները:

Այսպիսով, Է.Միրզոյանի տարաբնույթ ֆակտուրաների օգտագործումը բոլոր մանրանվագներում ծնում է այս ստեղծագործություններին բնորոշ թեմաներ և թեմատիկ տարրեր, որոնցից յուրաքանչյուրը բազմապիսի արտահայտչամիջոցներով պատկերում է որոշակի ծրագրային կերպար արտահայտող նկարագիր:

Պետք է նշենք, որ այս պիեսների կատարման համար մեծ դերակատարում ունի նաև պեդալը (ոտնակը). դաշնամուրն օգտագործվում է որպես «տեմբրային» (մեղեդային, սոնոր հնչյունային, գունային, տեմբրադինամիկ, հարմոնիկ, ինտոնացիոն, մետրադիթմիկ և այլ գործոնների արտահայտող) գործիք:

Շահան Արծրունու խմբագրությամբ պեդալի նշումները կնպաստեն ստեղծագործությունների կերպարային բովանդակությունը բացահայտելու և ըմբռնելու գործընթացին մանկավարժական պրակտիկայում, իսկ արհեստավարժ դաշնակահար-կատարողների համար, իհարկե, բոլոր նկատառումներով մոտեցումն անհատական է:

Էդվարդ Միրզոյանի «Ալբոմ թոռնիկիս» և «Տիկնիկների պարը» դաշնամուրային ստեղծագործություններում հիմնալի են արտահայտված հայկական լադի նրբերանգները, նշմարելի են, որ դաշնամուրային այս մանրանվագները կարծես բխում են ժողովրդական գործիքների հնչողական յուրահատկություններից և նրանց առանձին կերպարների ներքնաշխարհի ինքնատիպ դրսևորումներից:

**НАБЛЮДЕНИЯ НАД НЕКОТОРЫМИ КОМПОЗИЦИОННЫМИ
ОСОБЕННОСТЯМИ ФОРТЕПИАННЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ “АЛЬБОМ ДЛЯ
ВНУЧКИ” И “ТАНЕЦ КУКОЛ” ЭДВАРДА МИРЗОЯНА**

АННА ТАМИРОГЛЯН

Статья посвящена анализу фортепианных произведений Эдварда Мирзояна “Альбом для внучки” и “Танец кукол”. Рассматриваются некоторые формообразующие и композиционные особенности, отражающие идейный замысел этих произведений.

Ключевые слова – Эдвард Мирзоян, форма, стиль, миниатюра, программность, анализ композиционных особенностей.

**OBSERVATIONS ABOUT SOME COMPOSITIONAL PECULIARITIES OF EDVARD
MIRZOYAN'S PIANO WORKS «ALBUM FOR MY GRANDDAUGHTER» AND
«THE PUPPET DANCE»**

ANNA TAMIROGHLIAN

This article is an analysis of Edward Mirzoyan's piano pieces, «Album for my Granddaughter» and «Puppet Dance». Some constructive and compositional features, which are considered to be means of revealing the ideological design of these pieces are considered.

Key words – Edvard Mirzoyan, form, miniature, theme, analysis of compositional peculiarities